

Minaraad
Milieu- en Natuurraad Vlaanderen

DE BEGROTING LEEFMILIEU 2007

Studie uitgevoerd in opdracht van de Minaraad door Bert De Wel

INHOUD

Voorwoord	3
I. De leefmilieubegroting 2007	4
1.1. De Vlaamse overheidsmiddelen voor leefmilieu.....	4
1.2. De begrotingsposten leefmilieu in de begroting.....	6
1.3. De financiering van het milieubeleid	10
1.4. Bespreking van de beleidsthema's	11
1.4.1. Water	12
1.4.2. Natuur en bos	13
1.4.3. Mestbeleid	14
1.4.4. Afval en bodem.....	14
1.4.5. Plattelandsbeleid	14
1.4.6. Energie en klimaat	15
1.4.7. Milieusamenwerkingsovereenkomst met provincies en gemeenten.....	15
II. Bijlagen	17

Voorwoord

De jaarlijkse begroting is een centraal instrument waarmee de overheid haar beleid vorm geeft. De Minaraad kijkt elk jaar uit naar de budgettaire onderbouwing van het Vlaamse leefmilieubeleid. De Raad wordt niet om advies gevraagd over de begroting. Dit is niet voorzien in het decreet op de Strategische Adviesraden, noch in andere decreten. Aangezien de begroting van cruciaal belang is, wil de Raad zich jaarlijks op eigen initiatief over de leefmilieubegroting buigen. Dit levert nuttige informatie voor de raadsleden en het secretariaat die ook in andere werkzaamheden gebruikt kan worden.

In de studie, die als bijlage bij deze brief wordt gevoegd, wordt toegelicht op welke manier het Vlaamse milieubeleid opgenomen is in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Er wordt zowel gekeken naar de inkomsten van het milieubeleid (bv. de milieuheffingen) als naar de uitgaven binnen de verschillende domeinen van het milieubeleid. De studie is gebaseerd op de begrotingsdocumenten die door de Vlaamse Regering ingediend werden in het Vlaams Parlement.

Bert De Wel, adjunct van de directeur van het secretariaat van de Minaraad, is de auteur van de studie. Hij werd hierbij ondersteund door de werkgroep Strategisch Milieubeleid van de Raad.

Het is belangrijk er op te wijzen dat dit studiedocument een ander statuut heeft dan de klassieke adviezen van de Minaraad. Het document werd opgesteld in opdracht van de Raad, ter ondersteuning van het debat over dit thema. De leden van de Raad engageren zich enkel tot kennisname van de aangebrachte elementen. De inhoud van de studie bindt de leden van de Raad dus niet.¹

Hubert David,
voorzitter Minaraad

¹ Dit voorwoord werd goedgekeurd als briefadvies van 25 januari '07 bij de studie van de Minaraad over de Begroting Leefmilieu 2007. Het ABVV, het ACV, de ACLVB, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthielden zich bij dit briefadvies.

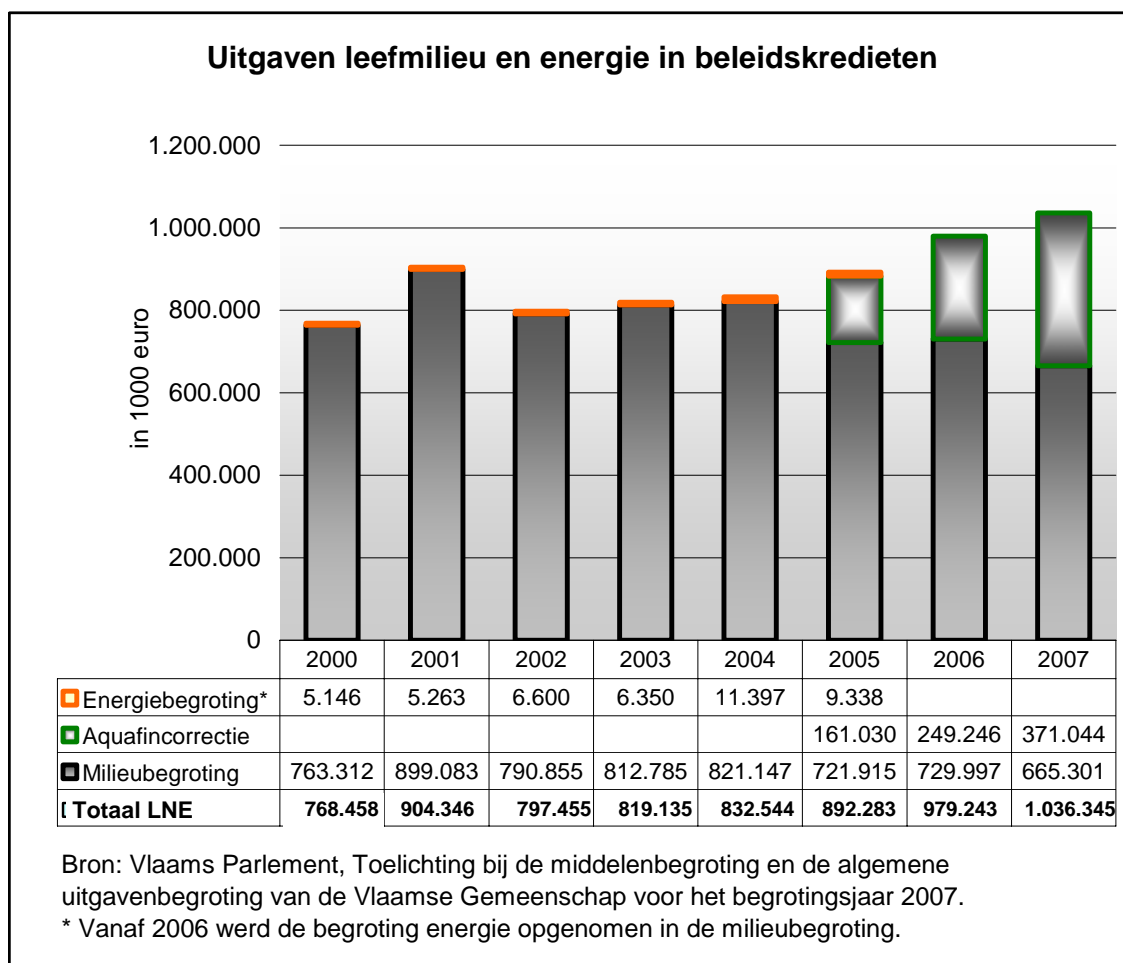
I. De leefmilieubegroting 2007

1.1. De Vlaamse overheidsmiddelen voor leefmilieu

[1] **Evolutie van de begroting leefmilieu.** In figuur 1 wordt de evolutie weergegeven van de beleidskredieten van de Vlaamse overheid voor het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) tijdens de laatste 8 jaar.² De uitgaven voor leefmilieu en energie stegen sinds 2000 met bijna 35% tot meer dan een miljard euro. Zoals verder uit de tekst zal blijken is het geen sinecure om de betekenis van deze cijfers te achterhalen. De leefmilieubegroting kende een hoogtepunt in 2004. Sinds dat jaar zijn de middelen voorzien voor leefmilieu op de begroting afgenomen. Deze daling is het gevolg van de hervorming in de sector van de waterzuivering. Sinds 2005 werden de uitgaven voor Aquafin (stapsgewijs) uit de begroting gehaald omdat Aquafin vanaf dan gefinancierd wordt via de drinkwatermaatschappijen en niet meer via de begroting van de Vlaamse overheid. Om de beleidskredieten van 2005 tot 2007 te kunnen vergelijken met de vroegere jaren werd in figuur 1 – naast de effectieve begrotingscijfers – ook de correctie voor de Aquafin-operatie weergegeven. Ook de uitgaven voor het energiebeleid worden apart vermeld aangezien dit beleidsveld pas sinds vorig jaar samengevoegd werd bij de administratie Leefmilieu (zie verder § [6]).

² In figuur 1 worden de begrotingscijfers weergegeven zoals opgenomen in de toelichting bij de begroting. De studie van de Minaraad over de begroting 2006 (DE BEGROTING LEEFMILIEU 2006, Studie uitgevoerd in opdracht van de Minaraad door Bert De Wel, 7 maart 2006) baseerde zich op cijfers van de cel Milieueconomie van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

Figuur 1

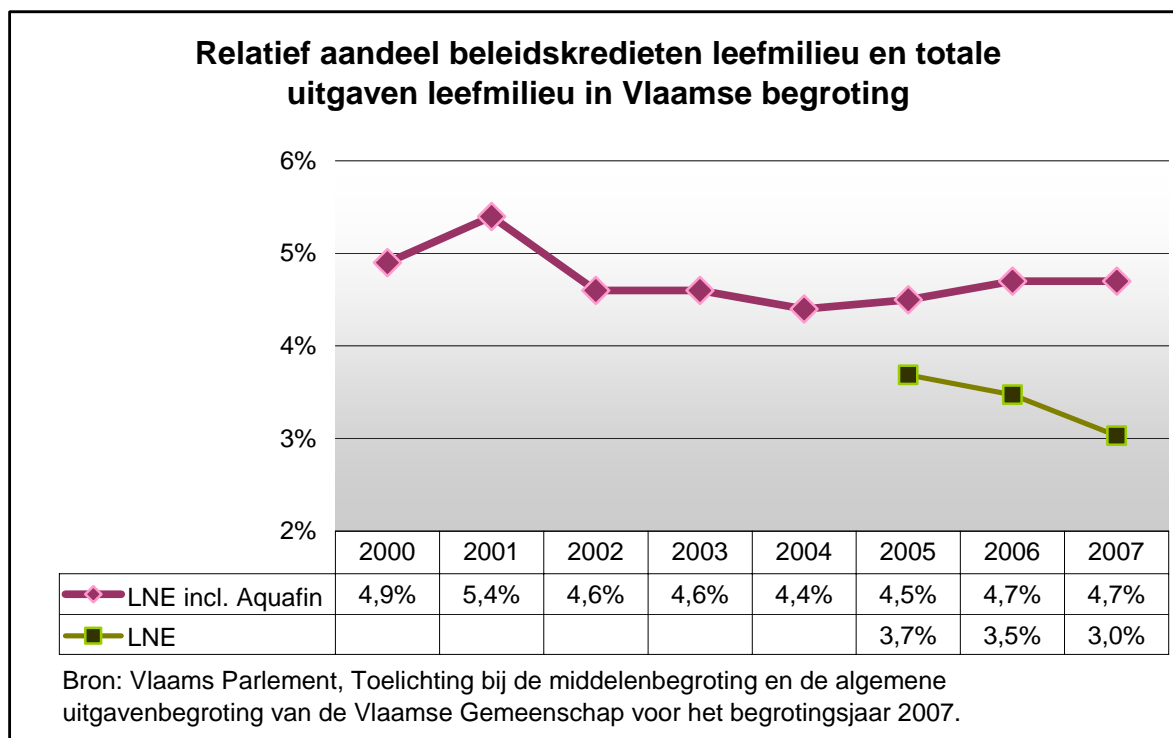
De leefmilieu-uitgaven worden hier weergegeven als beleidskredieten. De beleidskredieten (of vastleggingen) geven het geheel aan van de begrotingsmogelijkheden waarover de overheid beschikt om verbintenissen aan te gaan om haar beleid te voeren.³ In de begroting worden eveneens de betalingskredieten opgenomen. Met deze kredieten wordt aangegeven welke betalingen gedaan kunnen worden van verbintenissen uit hetzelfde begrotingsjaar of uit voorgaande begrotingsjaren.

[2] Het relatieve aandeel van leefmilieu in de begroting. Om een inschatting mogelijk te maken van het budgettaire gewicht van de verschillende beleidsdomeinen, wordt in de begrotingsdocumenten steeds een overzicht gegeven van het aandeel van elk

³ De berekening van de beleids- en betalingskredieten gebeurt volgens Europese normen, de zogenaamde ESR-normen (Europees systeem van nationale en regionale rekeningen). Bij beleidskredieten wordt vertrokken van de som van de niet-gesplitste kredieten (NGK) en de gesplitste vastleggingskredieten (GVK). Hierbij worden dan de begrotingen van de openbare instellingen zoals OVAM en VMM opgeteld. Daarna moeten er een aantal begrotingstechnische correcties uitgevoerd worden om o.a. dubbelstellingen te vermijden. Meer info staat in de algemene toelichting bij de begroting 2006 (Vlaams Parlement, Stuk 13 (2005-2006) – Nr. 1-A).

beleidsdomein in de totale begroting. In de Vlaamse begroting gaat de grootste hap (meer dan 40%) naar onderwijs. In figuur 2 wordt het aandeel van de milieu-uitgaven in de Vlaamse begroting weergegeven. In 2007 bedroeg dit 4,7%. Het betreft de leefmilieu-uitgaven inclusief de Aquafin-factuur voor de oppervlaktewaterzuivering. Indien we enkel de leefmilieu-uitgaven nemen die effectief in de begroting staan, vertegenwoordigt leefmilieu slechts 3% van de begroting.

Figuur 2

1.2. De begrotingsposten leefmilieu in de begroting

- [3] **Verspreide opname in de begroting.** De uitgaven voor het milieubeleid van de Vlaamse overheid zijn niet eenvoudig terug te vinden in de Vlaamse begroting. Dit komt omdat niet alle uitgaven gegroepeerd staan onder dezelfde organisatieafdeling (onderdeel van de begroting), maar verspreid zijn over de ganse begroting. Daarenboven is de structuur van de leefmilieubegroting zeer complex. Er wordt gewerkt met begrotingsfondsen (bv. MINA-fonds) en met aparte overheidsagentschappen, zoals de OVAM en de VMM, die een eigen begroting hebben. In de volgende paragrafen wordt aangegeven welke begrotingsposten opgenomen werden in de figuren 1 en 2 om tot de 'beleidskredieten leefmilieu' te komen. In figuur 3, op het einde van dit hoofdstuk, wordt een schematisch overzicht gegeven van de milieubegroting.
- [4] **Organisatieafdeling '61 Administratie Leefmilieu, Natuur, Land- en Waterbeheer'.** Het gros van de middelen voor leefmilieu wordt verdeeld over de vijf programma's van organisatieafdeling 61, nl. Leefmilieu (61.1), Natuur (61.2), Bos en Groen (61.3), Landbeheer (61.4) en Waterbeheer (61.5). De begrotingsposten in deze programma's bevatten werkingsmiddelen, subsidies en de dotaties aan de milieuagentschappen.

[5] Het MINA-fonds. In het programma 61.1 Leefmilieu is ook de dotatie en de vastleggingmachtiging van het MINA-fonds opgenomen. Het 'Fonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu en natuurbehoud' (MINA-fonds) is een begrotingsfonds dat in 1991 opgericht werd om meer flexibiliteit in de leefmilieu-financiering te brengen. De dotatie aan het MINA-fonds (begrotingspost 61.1 6103) bevat de inbreng vanuit de algemene begrotingsmiddelen aan het MINA-fonds. Deze middelen worden verder aangevuld met o.a. de milieuheffingen, waarvan de opbrengst eveneens in het MINA-fonds terecht komt (verdere toelichting in § [9]). De vastleggingmachtiging (begrotingspost 61.1 9911) geeft het totaal aan van de uitgaven die via het MINA-fonds kunnen gedaan worden.⁴

De begroting van het MINA-fonds wordt als een aparte tabel opgenomen bij de begrotingsstukken. Eerst worden de inkomsten opgesomd. Vervolgens, bij de uitgaven, staan de begrotingsposten van de milieuagentschappen (OVAM, VMM, VLM, VHM), het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

[6] Het energiebeleid. In het kader van de BBB-operatie⁵ van de Vlaamse overheid werd het beleidsdomein Energie ondergebracht in het nieuwe 'Vlaams Ministerie van Leefmilieu en Energie' (LNE). Op 1 april 2006 is het Vlaams Energieagentschap (VEA) van start gegaan. Het Vlaams Energieagentschap neemt de taken inzake energie over van de voormalige afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie (ANRE) van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.⁶ De uitgaven voor energie staan wel nog steeds onder het oude programma 51.5 Natuurlijke rijkdommen en Energie. Zoals uit figuur 1 kan afgeleid worden vertegenwoordigen de energie-uitgaven slechts een fractie van de uitgaven voor leefmilieu in de begroting. In de begroting 2007 is er 18,8 miljoen euro voorzien voor energie, dit is 2,8% van de totale uitgaven voor het beleidsdomein LNE. Binnen de energie-uitgaven zijn de twee belangrijkste posten de dotatie aan het Vlaams Energieagentschap en het variabel krediet⁷ voor het energiefonds (zie § [17]). Aangezien het om een begrotingsfonds gaat, kan het fonds niet bestede middelen opsparen uit voorgaande jaren. Het overgedragen saldo van het energiefonds bedroeg op 1 januari 2006 19,7 miljoen euro. In de toelichting bij de begroting wordt aangegeven dat verwacht wordt dat ongeveer eenzelfde bedrag overgedragen zal worden naar de begroting 2007.

[7] Bestaansmiddelen. De uitgaven leefmilieu die hierboven weergegeven werden

⁴ De vastleggingmachtigingen verlenen voor een bepaald jaar een machtiging van een bepaald bedrag tot het aangaan van verbintenissen. De uiteindelijke betalingen zullen gebeuren via de middelen van de instelling (hier het MINA-fonds). Deze middelen kunnen op verschillende wijzen tot stand komen (bv. via eigen ontvangsten of via dotaties).

⁵ Administratieve hervorming van de Vlaamse Gemeenschap, genaamd 'beter bestuurlijk beleid' (BBB).

⁶ De taken inzake beleidsvoorbereiding worden niet door het VEA gedaan, maar door het departement LNE.

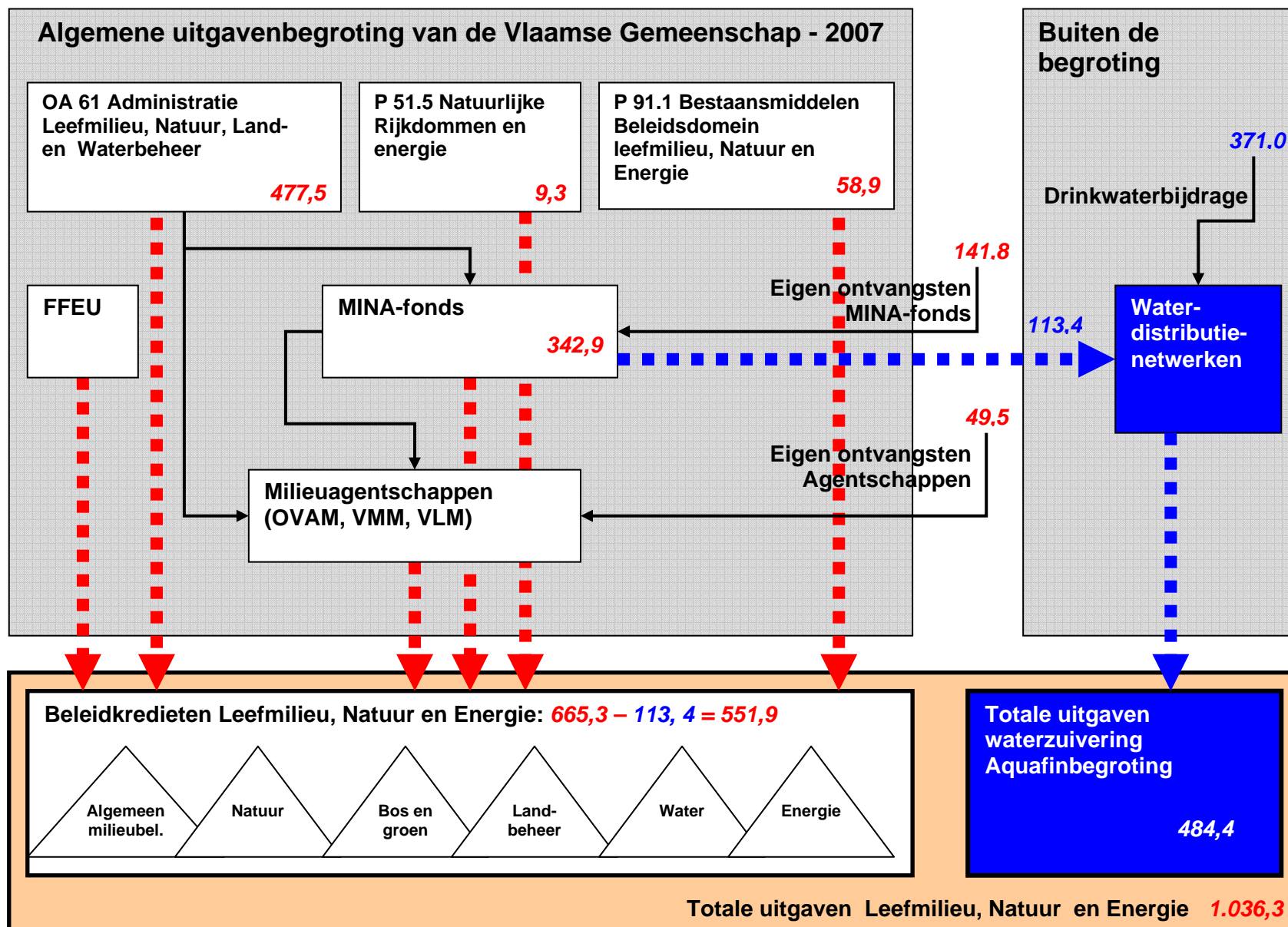
⁷ Een variabel krediet is een in de algemene uitgavenbegroting opgenomen krediet van een begrotingsfonds dat varieert in functie van de aangerekende toegewezen ontvangsten op de overeenkomstige posten van de rijksmiddelenbegroting. Deze kredieten kunnen rekening houden met een eventueel beschikbaar saldo van het vorige jaar. Dit is het geval bij het energiefonds.

(figuren 1 en 2) bevatten sinds 2007 ook een aantal begrotingsposten uit de interdepartementale bestaansmiddelen. De bestaansmiddelen voor het beleidsdomein Leefmilieu Natuur en Energie staan op het programma 91.1. Het betreft hier de lopende uitgaven voor personeel, werking en uitrusting van de departementen en agentschappen. Daarnaast bevat dit programma ook de dotatie aan de Minaraad.

- [8] Het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU).** Het FFEU vormt een bijkomende bron van middelen die toegewezen kunnen worden aan het leefmilieubeleid. Dit fonds werd gecreëerd op 21 december 2000 en wordt gestijfd met begrote uitgavenkredieten die op het einde van het begrotingsjaar *'strikt vrij'* zijn. Dit zijn kredieten die voorzien waren in de begroting maar niet konden vastgelegd of uitgegeven worden. De middelen voor het FFEU worden toegewezen bij de begrotingscontrole. In de begroting 2007 gaat men ervan uit dat binnen de begroting 2006 op het einde van het jaar 125 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten niet zullen worden aangewend en bijgevolg kunnen worden herverdeeld vanuit het FFEU. Bij de budgetcontrole 2007 zal men beslissen welke bestemming deze middelen krijgen. Uit de toelichting bij de begroting kan alvast opgemaakt worden dat er 10 miljoen euro zal toegewezen worden voor het beleid bodemsanering (zie § [15]).

Figuur 3

(in miljoen euro)

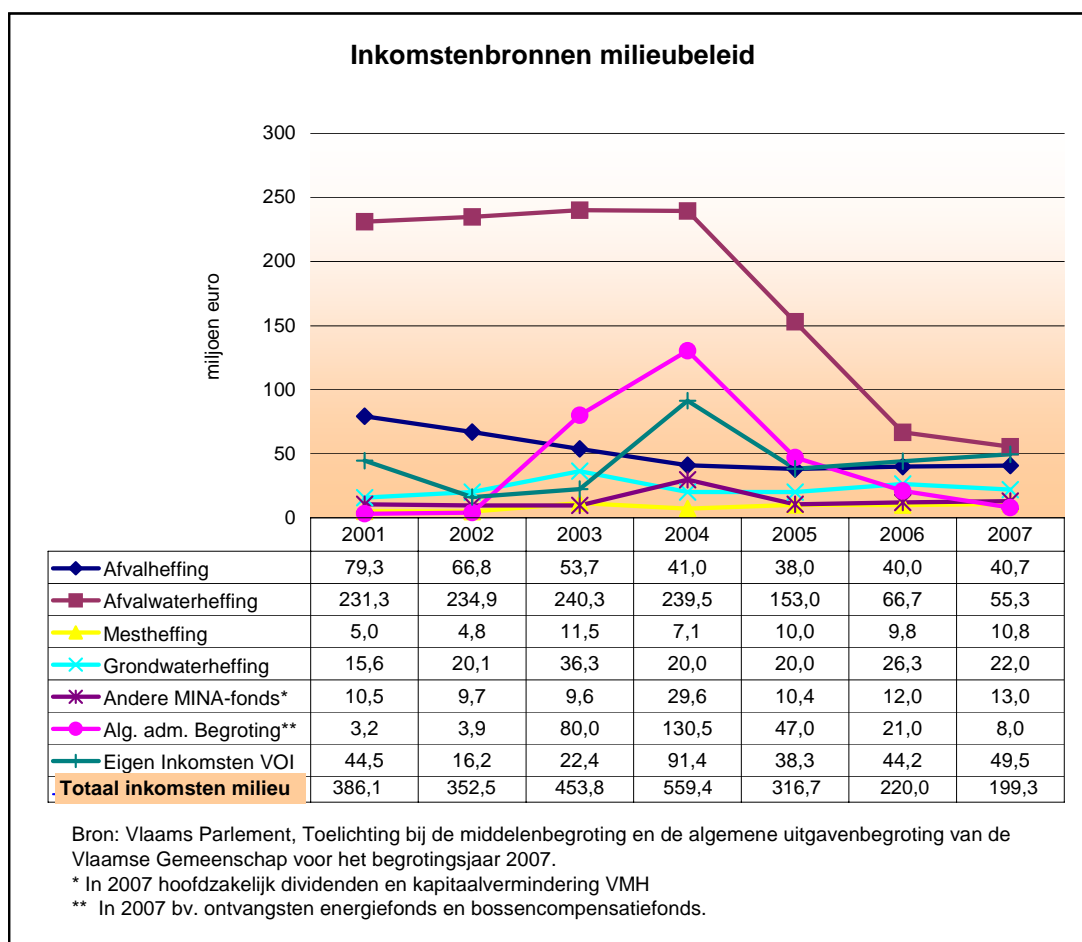

1.3. De financiering van het milieubeleid

[9] **De milieuheffingen.** In het vorige hoofdstuk werd de structuur van de leefmilieubegroting besproken. Uit de samenvattende figuur 3 blijkt dat een aanzienlijk deel van de beleidskredieten voor leefmilieu enerzijds uit de algemene uitgavenbegroting komen. Anderzijds hebben de milieuagentschappen en vooral het MINA-fonds aanzienlijke eigen inkomsten. De hoofdmoot (65%) wordt nog steeds gevormd door de milieuheffingen. In 2000 bedroegen de heffingen echter nog 86% van de eigen inkomsten van het milieubeleid. Dit is vooral het gevolg van de hervorming van de watersector waarbij de Aquafin-factuur uit de begroting werd gehaald. De afvalwaterheffing werd afgebouwd en vervangen door een drinkwaterbijdrage die door de drinkwatermaatschappijen rechtstreeks bij hun klanten wordt geïnd.

De milieuheffingen werden ingevoerd om vervuilende activiteiten te ontmoedigen (gedragsregulerend karakter). Indien het ontmoedigend effect gerealiseerd wordt – bij gelijkblijvende heffingsvoeten en -grondslag – heeft dit als gevolg dat de inkomsten uit de milieuheffingen dalen. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de inkomsten uit de milieuheffingen tijdens de laatste zeven jaren.

Figuur 4

De milieuheffingen van het MINA-fonds kunnen gevonden worden onder de volgende begrotingsposten:

- Afvalheffing – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen (MINA-fonds 261B3670).*
- Oppervlaktewaterheffing – *Ontvangsten in toepassing van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (MINA-fonds 261B3671).*
- Grondwaterheffing – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer (MINA-fonds 261B3677).*
- Mestheffing – *Ontvangsten in toepassing van het decreet van 24 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (MINA-fonds 261B3678).*

1.4. Bespreking van de beleidsthema's

[10] Belangrijkste stijgers en dalers op de algemene begroting. In de figuren 5, 6 en 7 in bijlage wordt een overzicht gegeven van de beleidskredieten per thema tijdens de laatste zeven jaar. Deze gegevens werden overgenomen uit het Milieujaarprogramma dat sinds dit jaar volledig opgenomen werd in de toelichting bij de begroting. Verder in de tekst, bij de bespreking per thema, komen we hier op terug. Verschuivingen die louter het gevolg zijn van de BBB-operatie worden niet besproken. Specifiek voor dit jaar zijn de volgende wijzigingen op de algemene uitgavenbegroting van de administratie Leefmilieu, Natuur, Land en Waterbeheer het vermelden waard:

- Energiefonds: daling van het variabel krediet met 9,2 miljoen euro
- Agentschap voor Natuur en Bos krijgt 1,2 miljoen euro voor bijkomende aanwervingen en 500 000 euro voor het Informatiesysteem Vlaamse Bossen.
- Dotatie VLM (Mestbank): + 1,75 miljoen euro voor het nieuwe mestbeleid
- Gesubsidieerde gemeentelijke rioleringswerken: + 10 miljoen euro
- Vastleggingsmachtiging MINA-fonds: - 95,5 miljoen euro
- Cofinanciering Lifeprojecten: + 1,3 miljoen euro

[11] Belangrijkste stijgers en dalers op het MINA-fonds. In de toelichting bij de begroting staat het onderstaande overzicht met de belangrijkste stijgers en dalers op de leefmilieubegroting. Deze posten zullen verder in de tekst besproken worden, waarbij de stijgingen en de dalingen gekaderd worden binnen het beleid.

Belangrijkste wijzigingen op het MINA-fonds

 Stijging	 Daling
<ul style="list-style-type: none"> + 10.711.000 euro voor ambtshalve bodemsaneringsprojecten en saneringen afvalstoffen (361B6147) + 3.958.000 euro verwerving van natuurgebieden (361B7005) + 3.441.000 euro investeringswerken op de terreinen van ANB. (361B1232) + 2.513.000 euro toename bosbeheerplannen, pilootprojecten bosgroepen en studies voor beheer militaire domeinen (361B1208) Vooral compensatie voor 361B1207. + 1.812.000 euro tegemoetkomingen aan de provinciebesturen ingevolge de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4312) + 1.400.000 euro medefinanciering van de plattelandsprojecten in het kader van het nieuwe PDPO voor 2007 (361B4147) + 1.242.000 euro investeringswerken op de terreinen van ANB (361B1233) + 983.000 euro voor overdrachten in het kader van de sectorale financiële fondsen bodemsanering (361B3003) + 770.000 euro aankopen containers voor water- en treintransport door Ecoverf en IOK (361B6326) + 500.000 euro realisatie grondaankopen in het kader van het Natuurdecreet door middel van het recht van voorkoop of de koopplicht (361B6140) 	<ul style="list-style-type: none"> - 85.130.000 euro met betrekking tot de algemene werkingstoelage aan openbare waterdistributienetwerken (361B4350) - 25.336.000 euro met betrekking tot de vergoedingen ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het Mestdecreet van 23 januari 1991 en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen (361B4143) - 3.417.000 euro met betrekking tot uitgaven in het kader van verwerving van patrimonium onder de bevoegdheid van ANB (361B7003) - 2.000.000 euro met betrekking tot de dotatie aan VLM voor grondverwervingen buffergebieden (361B6141) - 1.812.000 euro met betrekking tot de diverse lopende uitgaven van VMM – afdeling Water (361B1221) - 1.717.000 euro met betrekking tot uitgaven in het kader van het natuurbehoud (361B1207), verschoven naar 361B1208. - 1.416.000 euro met betrekking tot tegemoetkomingen aan gemeentebesturen ingevolge de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4322) - 565.000 euro met betrekking tot uitgaven in het kader van de convenant met Umicore (361B6148) - 337.000 euro met betrekking tot projectsubsidies inzake duurzaam milieu- en natuurbeleid (361B3308)
<p>Bron: Vlaams Parlement, Stuk 13 (2006-2007) – Nr. 1-B, p. 885.</p>	

1.4.1. Water

[12] Oppervlaktewaterverontreiniging. De milieu-uitgaven van de Vlaamse overheid om de waterverontreiniging aan te pakken vormen sinds jaar en dag de grootste post op de leefmilieubegroting. Ook dit jaar stijgt de begroting voor oppervlaktewaterverontreiniging met bijna 20%. Sinds 2001 is er een toename met meer dan de helft (+57,5 %).⁸ De Aquafin-factuur stijgt in 2007 tot 485 miljoen euro. Een deel van de stijging, 22 miljoen euro, zal bijkomend doorgerekend worden aan de

⁸ Deze gegevens staan niet in figuur 4 aangezien de vergoeding voor de Aquafin-projecten uit de begroting werden gehaald na de hervorming van de watersector.

verbruiker via een verhoging van de saneringsbijdrage.

In de begroting 2007 worden de gemeentelijke rioleringsprojecten verhoogd met 10 miljoen tot 65 miljoen euro. Dit is echter ruimschoots onvoldoende gezien de enorme investeringsachterstand van de gemeenten. Hierbij moet daarenboven aangegeven worden dat het recht van de gemeenten om deze kosten te verhalen op de watergebruikers (via de saneringsbijdrage) ingeperkt werd in het laatste programmadecreet. In het Milieurapport (MIRA-T 2006) wordt dan ook aangegeven dat *“het tempo waaraan de zuiveringsgraad sinds 2001 stijgt, is echter te laag om de doelstelling van het MINA-plan 3 (80% in 2007) tijdig te halen.”*⁹

De regering stelt eveneens voor om 3 miljoen euro extra vrij te maken voor de sanering van waterbodems. Het gaat om middelen die vroeger reeds vastgelegd werden, maar nooit uitgegeven werden. Een belangrijk project in dit kader is de verdere sanering van het Schijn in Antwerpen. Deze werken passen eveneens in de noodzakelijke beveiligingswerken tegen overstromingen ten noorden van Antwerpen.

1.4.2. Natuur en bos

[13] Biodiversiteit. In de toelichting die de minister gaf tijdens de bespreking van de begroting in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement wees hij op 7,5 miljoen euro extra beleidskrediet voor het Agentschap voor Natuur en Bos:

- 5,2 miljoen € voor de aankoop en beheer van natuurgebieden (361B7005 totaal 16,3 miljoen €). Het gros van deze middelen is voorzien voor de uitvoering van het Sigmoplan¹⁰ (5,2 miljoen €), de uitvoering van het natuurcompensatieplan Zeebrugge (1 miljoen €), de financiering van het Recht van Voorkoop Natuur (1 miljoen €) en verwervingen in het kader van ruilverkavelingen Elinge (0,4 miljoen €) en Grootloon (0,62 miljoen €).
- 2,3 miljoen € voor extra personeel en werkingsmiddelen.

Bijna 800.000 euro extra wordt uitgetrokken voor de ondersteuning van bosgroepen, wildbeheerseenheden en beheersplannen (MINA-fonds 361B1208). Daarnaast zijn er belangrijke dalingen binnen dit beleidsthema. De dotatie aan de VLM voor de aankoop van buffergebieden was slechts éénmalig in 2006. De verwerving van natuurgebieden gebeurt hoofdzakelijk in het kader van het Sigmoplan. Andere middelen voor verwerving (361B7003) worden verminderd. Tenslotte is er eveneens een belangrijke vermindering van de subsidies aan NGO's voor projecten inzake duurzaam milieu- en natuurbeleid.

Voor de cofinanciering van LIFE-projecten werd een nieuwe post op de begroting gecreëerd (961.3 BA 7090). Het gaat om een variabel krediet (VRK) dat het mogelijk maakt om reeds met goedgekeurde LIFE-projecten te starten vooraleer de Europese middelen effectief ontvangen worden. Hiervoor wordt 1,3 miljoen euro uitgetrokken.

⁹ VMM, Milieurapport Vlaanderen: Focusrapport, MIRA-T 2006, p. 94.

¹⁰ De Vlaamse Regering keurde op vrijdag 22 juli 2005 het geactualiseerde Sigmoplan goed. De totale kosten worden tot 2030 geraamd op 830 miljoen euro plus 49 miljoen voor de flankerende maatregelen. Het Sigmoplan moet bescherming bieden tegen overstromingen. Daarnaast moet het onder andere ook zorgen voor het behalen van de natuurdoelstellingen in het Zeescheldegebied.

1.4.3. Mestbeleid

[14] Vermesting. Voor 2007 wordt de werkingsdotatie aan de Mestbank met 1,75 miljoen euro verhoogd. Deze middelen zullen ingezet worden om het nieuwe Mestdecreet uit te voeren. In de toelichting wordt aangegeven dat deze middelen in het bijzonder dienen om landbouwers te begeleiden om aangepast te bemesten indien uit staalnames blijkt dat het nitraatresidugehalte op hun percelen te hoog is. Bovendien zijn bijkomende middelen noodzakelijk voor monitoring en bijkomend wetenschappelijk onderzoek.

De schommelingen in de financiering van het mestbeleid, zoals afgeleid kan worden uit figuur 6 in bijlage, zijn o.a. het gevolg van de vijfjarige vastleggingscyclus voor de beheersovereenkomsten met de landbouwers. Vorig jaar werd hiervoor 25 miljoen euro vastgelegd. Deze bedragen worden gespreid uitbetaald gedurende een periode van vijf jaar.

1.4.4. Afval en bodem

[15] Afvalstoffen en bodembeleid. De middelen in de Vlaamse begroting voor het beleid afvalstoffen zijn de laatste jaren gestabiliseerd rond 40 miljoen euro (zie figuur 6 in bijlage). In de begroting 2007 worden er extra middelen voorzien voor de gestegen kosten inzake ambtshalve verwijderen van afvalstoffen.

Ook de investeringsuitgaven voor ambtshalve bodemsanering en de aanpak van *brownfields* worden in de begroting 2007 opgetrokken. Samen met de extra middelen voor afvalbeleid stijgt het budget met meer dan 10,7 miljoen euro. In totaal kunnen er in 2007 voor 21,5 miljoen euro bodemsaneringsprojecten op de OVAM-begroting vastgelegd worden. Uit de toelichting bij de begroting blijkt dat de regering al heeft beslist dat bij de begrotingscontrole in 2007, bij de beslissing over de bestemming van de FFEU middelen, 10 miljoen euro zal voorzien worden voor bodemsanering. Uit figuur 6 (in bijlage) blijkt dat de middelen voor 2007 (inclusief FFEU) terug op het groeiscenario zitten van de jaren 2001, 2002 en 2003. In 2004 waren er extra middelen vrijgemaakt voor bodemsanering, terwijl 2005 beneden de trend zat.

Binnen het bodembeleid gaat er voor 2007 ongeveer 1 miljoen euro extra naar de financiële sectorfondsen voor bodemsanering. Deze middelen zullen gebruikt worden voor het sectorfonds droogkuis dat volledig operationeel zal worden. Dit is het tweede sectorfonds na het sectorfonds voor de vervuilde bodems van benzinstations.

1.4.5. Plattelandsbeleid

[16] Gebiedsgericht beleid. Gebiedsgericht beleid legt linken tussen milieu- en natuurdoelstellingen, ruimtelijke ordening en ruimtelijke economie, op maat van een gebied. De laatste jaren zijn in dit kader extra middelen gegaan naar het plattelandsbeleid, een stijging met 41,5% sinds 2001. Ook in 2007 worden aanzienlijk meer middelen voorzien voor het geïntegreerd plattelandsbeleid en PDPO-projecten, nl. een stijging met 1,4 miljoen euro (MINA-fonds 361B4147).¹¹ Deze middelen spelen in op de stijgende vraag naar beheersovereenkomsten en op het terugvallen van de Europese cofinanciering voor dergelijke projecten.

¹¹ Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling in Vlaanderen (PDPO)

In het advies van SERV en Minaraad van 20 september '06 over het PDPO 2007 – 2013 stelden de Raden vast dat er nog heel wat onzekerheid over de financiering van het PDPO 2007-2013. De Raden vragen dan ook *“meer duidelijkheid en transparantie omtrent de factoren die leiden tot de sterke toename van de noodzakelijke Vlaamse cofinanciering (meer dan een verdubbeling). De Raden vragen om de gevolgen van de ‘financiële lasten uit het verleden’ in kaart te brengen. Tevens benadrukken ze de nood aan een financieel evenwicht tussen de drie assen, met bij as 3 voldoende budget voor de verbreding.”*¹²

1.4.6. Energie en klimaat

[17] Energie en klimaatbeleid. De voornaamste uitgavenposten op de reguliere energiebegroting, samen 6 miljoen euro, worden gevormd door:

- dotatie aan de VREG (3,1 miljoen euro);
- analyses ter ondersteuning van de beleidsuitvoering (0,8 miljoen euro, waarvan 0,5 miljoen euro voor de energieprestatieregelgeving);
- informaticakosten energieprestatieregelgeving (0,5 miljoen euro);
- projectsubsidies en werkingssubsidies voor de vzw ODE (Overleg Duurzame Energie) en COGEN Vlaanderen vzw (promotie van warmtekrachtkoppeling (WKK) in Vlaanderen) (1,2 miljoen euro).

Daarnaast zijn er ook middelen voorzien op het Energiefonds. Het Energiefonds ontvangt zijn middelen (2,8 miljoen euro inkomsten in 2007) van geldboetes in het kader van het systeem van de groenestroom- en warmtekrachtkoppelingcertificaten, de REG-openbaredienstverplichtingen en de energieprestatieregelgeving. De boetes worden opgelegd indien de opgelegde doelstellingen niet gehaald worden.¹³ In de loop van 2007 worden op het Energiefonds volgende uitgaven verwacht voor een totaal van 12,8 miljoen euro:

- 2,8 miljoen euro voor subsidies voor fotovoltaïsche systemen, beleidsondersteunende studies, impulsprogramma voor zonthermische systemen bij lokale besturen en een aantal investeringssubsidies voor hernieuwbare energiedemonstratieprojecten en de bijhorende monitoring van deze projecten;
- 10 miljoen euro voor financiële ondersteuning van projecten van het energierenovatieprogramma en omkaderende sensibiliserings- en informatiecampagnes.

1.4.7. Milieusamenwerkingsovereenkomst met provincies en gemeenten

[18] Het convenant met provincies en gemeenten. In de begroting wordt 1,8 miljoen euro extra voorzien voor de provinciebesturen in het kader van de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4312). Voor de gemeentebesturen staat er een daling met 1,4 miljoen euro op de begroting van het

¹² Minaraad en SERV, Advies van 20 september 2006 over het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013.

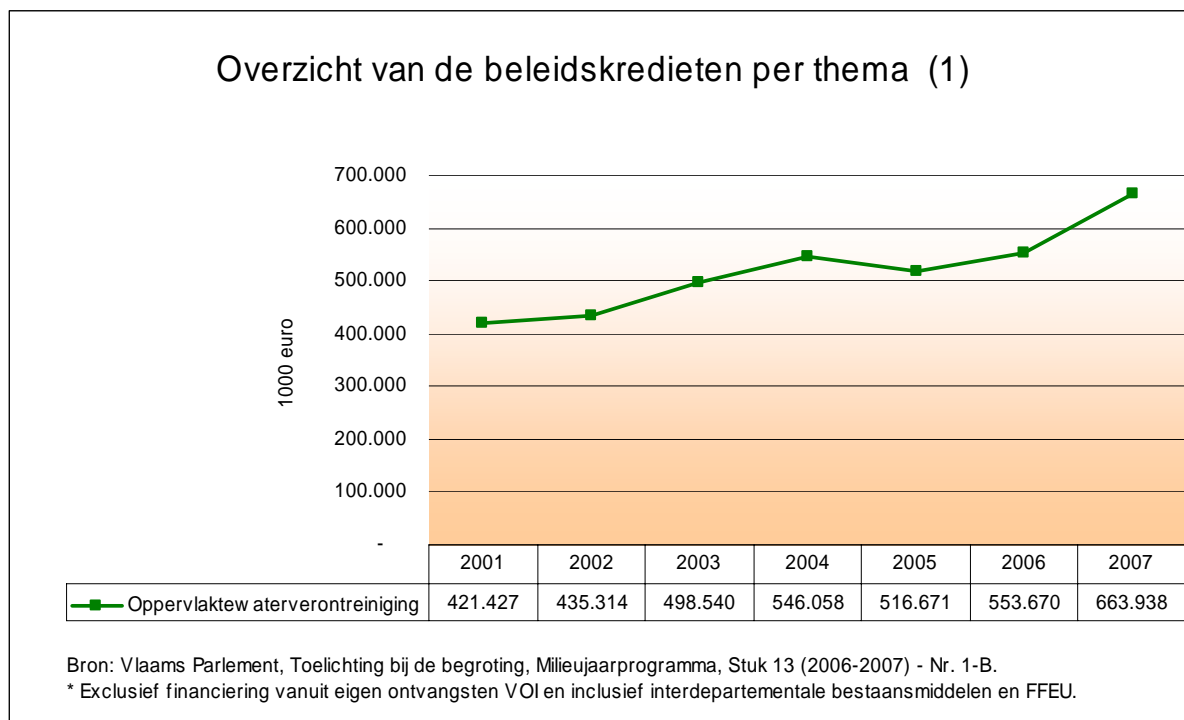
¹³ Bij de begrotingscontrole 2007 zal onderzocht worden of er boetes geïnd zullen worden in het kader van de WKK-certificaten, REG-openbaredienstverplichting en de energieprestatieregelgeving.

MINA-fonds (361B4322). Deze daling zal echter opgevangen worden via een herbestemming van 2 miljoen euro die in de voorbije jaren niet werd uitgegeven.¹⁴ Deze extra middelen zijn noodzakelijk gezien het blijvende succes van de bestaande samenwerkingsovereenkomst. Voorlopig is er nog geen duidelijkheid over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst die vanaf 1 januari 2008 van start moet gaan.

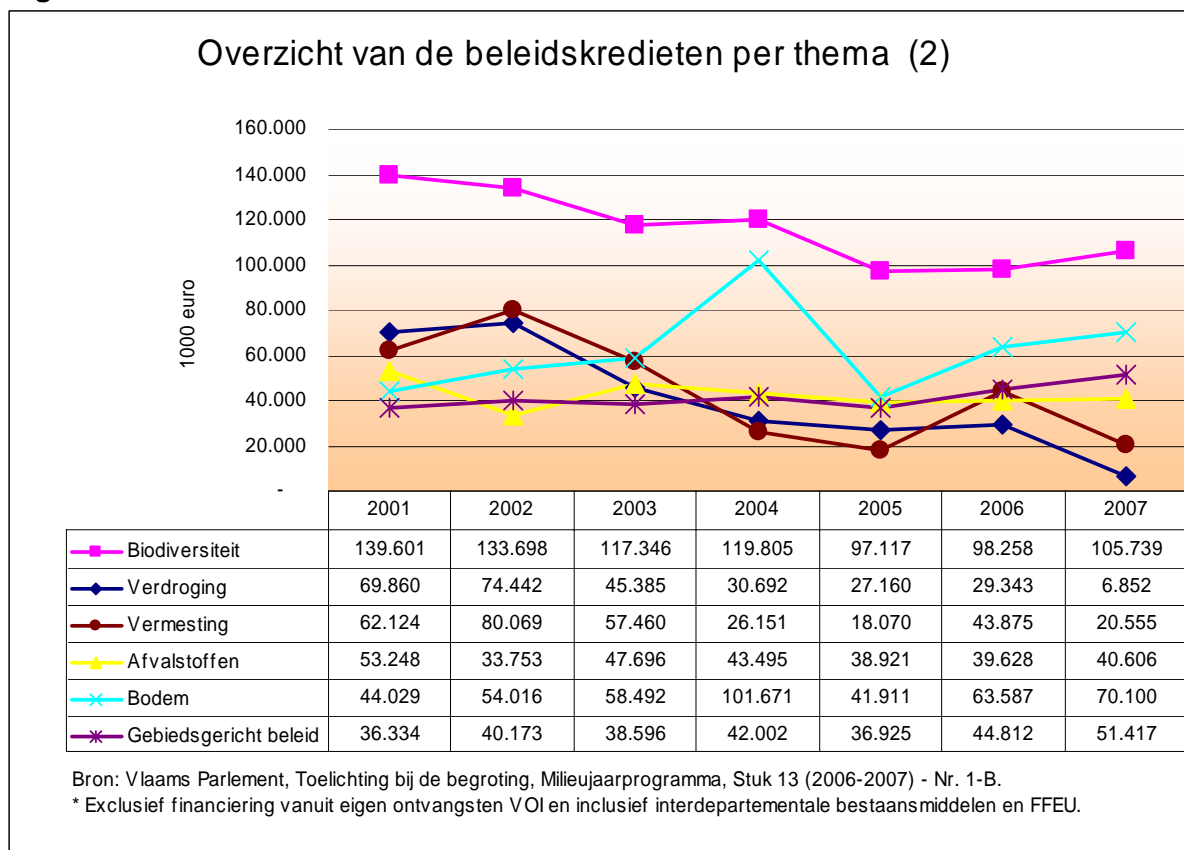
¹⁴ Dezelfde begrotingstechniek (een decreetbepaling) wordt toegepast voor de financiering van de waterbodemsanering (zie § [12]).

II. Bijlagen

Figuur 5

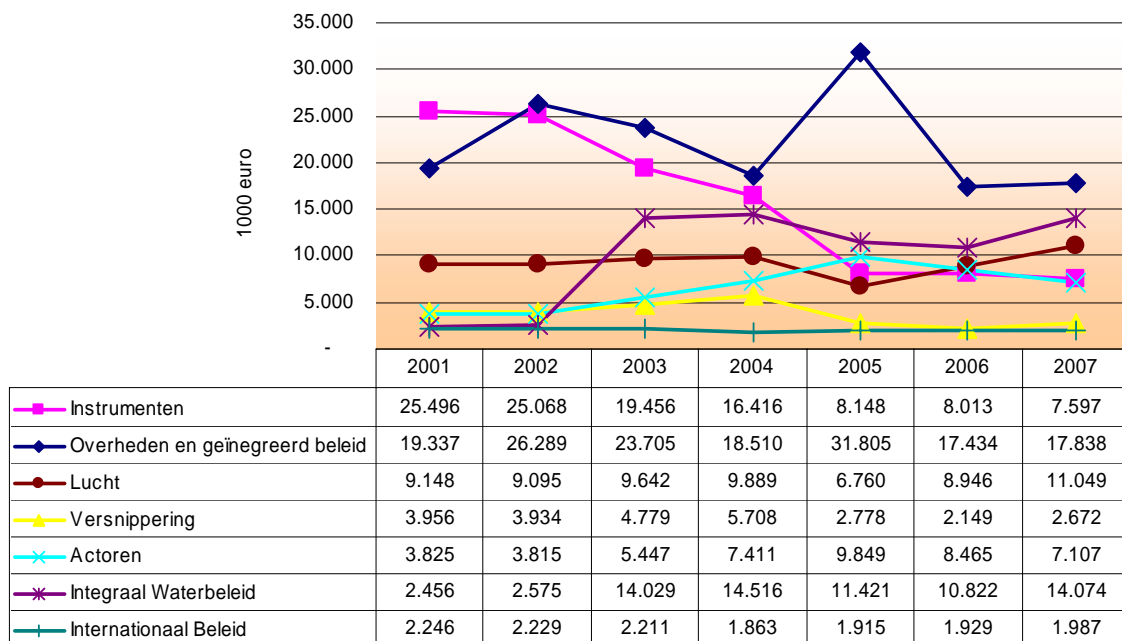

Figuur 6

Figuur 7

Overzicht van de beleidskredieten per thema (3)

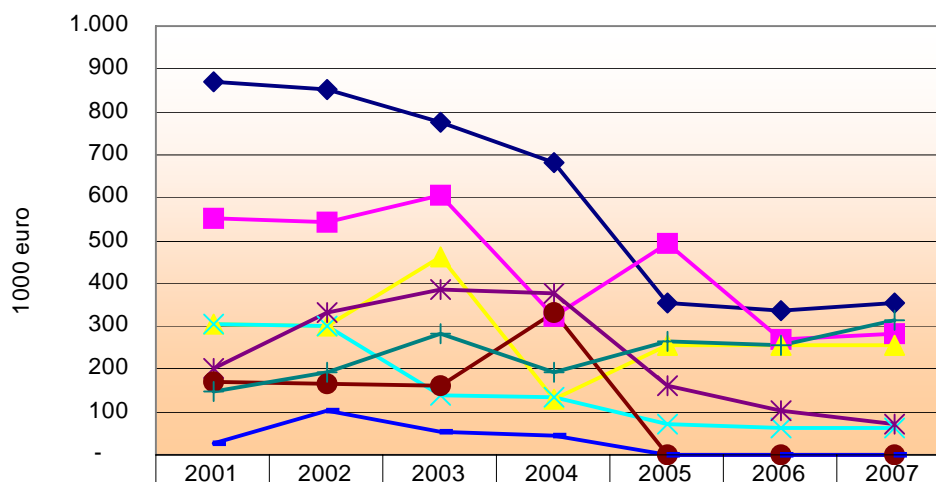

Bron: Vlaams Parlement, Toelichting bij de begroting, Milieujaarprogramma, Stuk 13 (2006-2007) - Nr. 1-B.

* Exclusief financiering vanuit eigen ontvangsten VOI en inclusief interdepartementale bestaansmiddelen en FFEU.

Figuur 8

Overzicht van de beleidskredieten per thema (4)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
◆ Fotochemie	871	853	774	680	355	336	356
■ Verzuring	551	543	604	325	495	268	282
▲ Kosten en financiering	307	299	460	130	255	255	255
× Geurhinder	304	302	137	133	70	64	63
* Klimaat	200	331	386	377	163	104	73
● Ozon	169	165	161	331	-	-	-
+ Geluidshinder	146	193	282	192	266	255	312
◆ Lichthinder	25	102	52	47	-	-	-

Bron: Vlaams Parlement, Toelichting bij de begroting, Milieujaarprogramma, Stuk 13 (2006-2007) - Nr. 1-B.
 * Exclusief financiering vanuit eigen ontvangsten VOI en inclusief interdepartementale bestaansmiddelen en FFEU.